

ด่วนมาก

ที่ พณ 0606/ 4375

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนพหลโยธิน 1 อ. เมือง

จ. นนทบุรี 11000

16 พฤศจิกายน 2552

ณ. 1/56
ร. 19 พ. 52
เวลา 15.15 น.

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สรุปผลการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. สรุปตารางติดตามการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของไทย

ตามที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 23-25 ตุลาคม 2552 ณ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยในด้านเศรษฐกิจได้มีการประชุมในกรอบรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนด้วย นั้น

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปผลการประชุมในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การประชุมในกรอบอาเซียน

1.1 การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ที่ประชุมได้พิจารณาประเด็นการมีผลบังคับใช้ของความตกลงด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ได้แก่

1.1.1 ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) ขณะนี้ ยังขาดอีก 3 ประเทศที่ยังไม่ให้สัตยาบัน ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย และลาว ในส่วนของไทยต้องสรุปผลการหารือเรื่องอัตราภาษีเข้ากับประเทศฟิลิปปินส์ก่อนจึงจะสามารถแจ้งให้สัตยาบันได้ ซึ่งคาดว่าจะให้ได้ข้อสรุปก่อนวันที่ 1 มกราคม 2553

1.1.2 ความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน (ACIA) ประเด็นปัญหาหลักติดขัดที่อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ จัดทำข้อสงวนสาขาที่จะไม่เปิดเสรีเกินกว่าขอบเขตที่ตกลงกัน ในส่วนของไทยยังติดปัญหาการจัดทำตารางข้อสงวนเช่นกัน โดยเฉพาะเรื่องการเปิดเสรีสาขาเกษตร ประมง และป่าไม้ ซึ่งต้องรอผลการพิจารณาระดับนโยบาย อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมมอบหมายให้เจ้าหน้าที่อาวุโสเร่งหาข้อสรุปในประเด็นต่างๆ ให้ได้ก่อนการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ในเดือนสิงหาคม 2553

1.1.3 ข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการ ชุดที่ 7 ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของอาเซียน (AFAS) ประเทศสมาชิกจะต้องจัดทำข้อผูกพันการเปิดตลาดให้ได้ขั้นต่ำ 65 สาขาย่อย แต่ยังคงอีก 3 ประเทศ ที่ทำไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ได้แก่ บรูไนฯ ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม โดยที่ประชุมขอให้ทั้ง 3 ประเทศเร่งดำเนินการโดยเร็ว

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้หารือเรื่องทิศทางการจัดทำ FTA ของอาเซียนในกรอบอาเซียน+3 และอาเซียน+6 ซึ่งถึงแม้ขณะนี้ จะมีผลการศึกษาของคณะผู้เชี่ยวชาญออกมาแล้วทั้งสองกรอบ แต่ยังไม่มีการตัดสินใจว่าจะเป็นไปในทิศทางใด ขณะนี้ จึงได้จัดตั้งคณะทำงานขึ้น 4 คณะ ได้แก่ ด้านถิ่นกำเนิดสินค้า พิกัดศุลกากร พิธีการศุลกากร และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เพื่อพิจารณาประเด็นด้านเทคนิค และจัดทำข้อเสนอเพื่อการพิจารณาต่อไป

1.2 การประชุมคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่ประชุมพิจารณาแผนติดตามการดำเนินงานไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Scorecard) ซึ่งจากการวัดผล (1 ม.ค. 2551-30 ก.ย. 2552) อาเซียนดำเนินงานตามแผนได้ร้อยละ 72.38 โดยไทยได้แสดงความเห็นว่า จำเป็นต้องเร่งรัดดำเนินงานในส่วนที่ยังไม่เป็นไปตามแผน เพื่อไม่ให้เกิดการสะสมกับแผนงานในปีต่อไป รวมไปถึงต้องปรับปรุงวิธีการวัดผลให้ชัดเจน และให้ภาคเอกชน/วิชาการเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

1.3 การประชุมของรัฐมนตรีเศรษฐกิจกับภาคเอกชนอาเซียน ที่ประชุมได้หารือร่วมกับสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน และสมาพันธ์ยานยนต์อาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน และรับทราบแนวทางการส่งเสริม/พัฒนาอุตสาหกรรมรายสาขาของอาเซียน โดยได้รับข้อเสนอแนะหลายด้าน อาทิ การส่งเสริมการค้าโดยยืนยันการยกเลิกมาตรการภาษีและไม่ใช้ภาษี การพัฒนาความร่วมมือด้านมาตรฐาน และพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร โดยที่ประชุมเห็นชอบให้จัดทำแผนงาน (Roadmap) เป็นลำดับขั้น เพื่อส่งเสริมความร่วมมือดังกล่าว นอกจากนี้ ไทยได้เชิญชวนประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วมงาน TAPA 2010: “ASEAN Auto Parts Sourcing Hub” ที่ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นในเดือนเมษายน 2553 ด้วย

2. การประชุมอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา

2.1 การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-อินเดียอย่างไม่เป็นทางการ หลังจากที่รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนและอินเดียได้ลงนามความตกลงการค้าสินค้าไปเมื่อเดือนสิงหาคม 2552 ขณะนี้ อยู่ระหว่างการเจรจาจัดทำความตกลงด้านการค้าบริการและการลงทุน ซึ่งทั้งสองฝ่ายยังมีท่าทีแตกต่างกันในเรื่องหลักการจัดทำตารางข้อผูกพัน/ ข้อสงวนของการเปิดตลาดการค้าบริการและการลงทุน รวมทั้งแนวทางการเปิดเสรีการลงทุน ทั้งนี้ ที่ประชุมมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เร่งสรุปสาระสำคัญของการเจรจาจัดทำความตกลงทั้งสองฉบับภายในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 42 ในเดือนสิงหาคม 2553

2.2 การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่น เป็นการประชุมครั้งแรกระหว่างรัฐมนตรีเศรษฐกิจของ 5 ประเทศในแถบลุ่มน้ำโขง (กัมพูชา ลาว พม่า ไทย เวียดนาม) กับญี่ปุ่น เพื่อเตรียมการประชุมระดับผู้นำในวันที่ 6-7 พฤศจิกายน 2552 ณ กรุงโตเกียว โดยจะเสนอแผนงานความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในกรอบลุ่มน้ำโขง-ญี่ปุ่นให้ผู้เข้ารับรอง ทั้งนี้ แผนงานส่วนใหญ่มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการปรับปรุงด้านโลจิสติกส์ในภูมิภาค ในส่วนของไทยได้เสนอขอให้ญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างแมสสอค-เมืองเมียวดี-มาะละแหม่ง และกาญจนบุรี-ทวาย เพื่อเชื่อมโยงไปสู่เอเชียใต้ นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้หารือเรื่องกลไกการดำเนินงาน โดยเห็นควรให้ใช้กลไกที่มีอยู่เดิม คือ AMEICC Working Group เป็นกลไกในการทำงาน และให้มีการประสานงานภายในประเทศมากขึ้น เนื่องจาก หน่วยงานที่รับผิดชอบของหลายประเทศไม่ได้เป็นหน่วยงานด้านการค้า แต่เป็นหน่วยงานด้านแผนและนโยบาย

3. การหารือทวิภาคีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในช่วงการประชุมครั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้หารือทวิภาคีกับรัฐมนตรีการค้า 5 ประเทศ (ฟิลิปปินส์ เวียดนาม จีน ญี่ปุ่น อินเดีย) โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

3.1 ไทย-ฟิลิปปินส์ ไทยได้ยกประเด็นเรื่องการทบทวนอัตราภาษีข้าวของฟิลิปปินส์ขึ้นหารือ แต่ฟิลิปปินส์แจ้งว่า ข้าวเป็นสินค้าอ่อนไหวทางการเมือง จึงมีปัญหาเรื่องการลดภาษี อย่างไรก็ดี พร้อมทั้งจะพิจารณาเรื่องการเปิดโควตาให้กับไทย ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ทั้งสองฝ่ายจะได้เร่งหารือในรายละเอียด นอกจากนี้ ไทยขอให้ฟิลิปปินส์พิจารณยกเลิกการใช้มาตรการปกป้องกับสินค้ากระเจกโพลทของไทย ซึ่งฟิลิปปินส์แจ้งว่า ผลการพิจารณาเรื่องการต่ออายุการใช้มาตรการปกป้องกันดังกล่าวจะประกาศผลได้ภายในเดือนพฤศจิกายน ศกนี้

3.2 ไทย-เวียดนาม ไทยขอทราบความคืบหน้าเรื่องการขอยกระดับการประชุมอนุกรรมการร่วมด้านการค้าไทย-เวียดนาม ซึ่งปัจจุบันเป็นระดับอธิบดี ให้เป็นระดับรัฐมนตรี ซึ่งฝ่ายเวียดนามรับที่จะนำกลับไปหารือ นอกจากนี้ ไทยขอให้เวียดนามพิจารณาเรื่องการประกาศได้สวนภายใต้มาตรการปกป้องกับสินค้ากระเจกโพลทที่นำเข้าจากไทยอย่างเป็นธรรม ซึ่งฝ่ายเวียดนามรับที่จะแจ้งข้อกังวลของไทยให้กระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงทราบต่อไป

3.3 ไทย-จีน ไทยขอบคุณฝ่ายจีนที่จัดตั้งกองทุนเพื่อการลงทุนอาเซียน-จีน จำนวน 1 หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ โดยไทยขอให้จีนสนับสนุนการพัฒนาใน 2 เส้นทางหลักก่อน คือ แม่สอด-เมะละแหม่ง และกาญจนบุรี-ทวาย ซึ่งจีนยินดีให้การสนับสนุน นอกจากนี้ ไทยขอให้จีนพิจารณาขยายอายุใบอนุญาตนำเข้า (Quarantine Import Permit) สำหรับสินค้าผลไม้ไทย จาก 6 เดือน เป็น 1 ปี และเพิ่มความครอบคลุมของใบอนุญาตฯ จากนำเข้าผลไม้ 1 ชนิด เป็น 23 ชนิด ซึ่งจีนรับว่า จะนำกลับไปพิจารณา ในส่วนของจีน ได้ขอให้ไทยสนับสนุนการจัดทำ FTA ในกรอบอาเซียน +3 เพื่อขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนระหว่างกัน ซึ่งไทยแจ้งว่า ยินดีให้การสนับสนุนในทุกกรอบ แต่เห็นควรรอผลการศึกษาของคณะทำงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาด้วย

3.4 ไทย-ญี่ปุ่น ไทยได้ขอให้ญี่ปุ่นสนับสนุนโครงการความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ภายใต้ JTEPA เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม และขอให้ญี่ปุ่นส่งเสริมการก่อตั้งศูนย์พัฒนาสินค้าและศูนย์ออกแบบสิ่งทอในประเทศไทยเพื่อสนับสนุนการเป็นเมืองแฟชั่นของกรุงเทพฯ รวมทั้งขอให้ญี่ปุ่นสนับสนุนโครงการ AEC Plus Youth Network ที่จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้มีโอกาสศึกษาดูงานหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 16 ประเทศ และขอความร่วมมือญี่ปุ่นนำเข้าพืชผลเกษตรของไทยเพื่อใช้ในการผลิตเอทานอล ซึ่งเป็นพลังงานสะอาด ซึ่งฝ่ายญี่ปุ่นรับที่จะพิจารณาต่อไป

3.5 ไทย-อินเดีย อินเดียขอให้ไทยพิจารณาเรื่องพิกัดสินค้าตู้เย็นที่จะขอใช้สิทธิภายใต้ Early Harvest Scheme และการอนุญาตให้สำแดงใบส่งซื้อสินค้าจากประเทศที่มีใช้ภายใต้ FTA ไทย-อินเดีย ซึ่งไทยแจ้งว่า ทั้งสองเรื่องนี้ไทยได้ดำเนินการถูกต้องและสอดคล้องตามที่ระบุไว้ในกรอบความตกลงแล้ว ในส่วนของไทย ได้ขอให้อินเดียสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย โดยเฉพาะในสาขาที่อินเดียมีความเชี่ยวชาญ เช่น อุตสาหกรรมบันเทิง ภาพยนตร์ การพัฒนาซอฟต์แวร์ และแอนิเมชัน นอกจากนี้ ขอให้อินเดียพิจารณากระบวนการได้สวนการใช้มาตรการต่อต้านการทุ่มตลาด และมาตรการปกป้องด้วยความโปร่งใส เพื่อป้องกันผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมของอินเดียที่นำเข้าสินค้าจากไทยไปผลิตสินค้าขึ้นปลายด้วย

4. การลงนามความตกลงด้านเศรษฐกิจ รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) 2 ฉบับ ระหว่างอาเซียน-จีน ได้แก่

4.1 บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างอาเซียน-จีน สำคัญคือ ให้มีการจัดตั้งกลไกการประชุมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน IP และวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดในระหว่างกัน

4.2 บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือทางด้านมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และการตรวจสอบและรับรอง สำคัญเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านมาตรฐาน จัดตั้งกลไกการดำเนินงานร่วมกัน และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล

ทั้งนี้ ในส่วนของไทย ยังไม่ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ ตามข้อ 4.1 เนื่องจาก อยู่ระหว่างการเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนลงนาม

รายละเอียดผลการประชุมปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

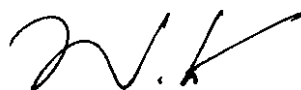
ข้อคิดเห็น

1. การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของอาเซียนมีหลายประเด็นที่คงค้างและจำเป็นต้องเร่งรัดติดตาม เพื่อไม่ให้กระทบต่อภาพลักษณ์ของอาเซียน โดยเฉพาะเรื่องการให้สัตยาบันความตกลงด้านเศรษฐกิจที่ได้ลงนามไปก่อนหน้านี้แล้ว (ATIGA, ACIA) ซึ่งไทยเองก็ยังไม่สามารถให้สัตยาบันได้จำเป็นต้องเร่งหาข้อสรุปในระดับนโยบายโดยเร็ว

2. จากการวัดผลการดำเนินงานตาม AEC Scorecard อาเซียนดำเนินงานตามแผนได้เพียงร้อยละ 72.38 ในส่วนของไทย ทำได้ร้อยละ 78.90 (แผนงานทั้งหมด 109 แผนงาน ทำได้ 86 แผนงาน) จำเป็นต้องติดตามการดำเนินงานในส่วนที่ยังไม่เป็นไปตามแผน จึงเห็นควรมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยเร่งดำเนินการต่อไป รายละเอียดตารางติดตามการดำเนินงานในส่วนที่ยังไม่เป็นไปตามแผนงานของไทยปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำผลการประชุมดังกล่าวข้างต้นเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรทิพา นาคาศัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักอาเซียน

โทร. 0-2507-7236

โทรสาร 0-2547-5614